

Sångpostillan - Tredje söndagen efter Trefaldighet

Bidrag från Bengt Pleijel
2009-05-26
Senast uppdaterad 2021-06-13

Tredje söndagen efter Trefaldighet

Förlorad och återfunnen

Låt oss be om förtröstan på Guds godhet.
Tystnad.

O Gud, du som inte upphör att söka dem som gått vilse
och leda dem som vunnits av din kärlek –
ge oss en sådan tro på vår Frälsare,
så att vi alltid älskar och ärar ditt namn.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader,
och den helige Ande lever och råder från evighet till evighet.

Tredje söndagen efter Trefaldighet är de ”förlorades” lyckodag. ”Jesus är ute och söker. Vem skall han finna idag?” (Psalm 225). Alla evangelietexterna är från Lukas 15 – det förlorade fåret (v 1-7), ”tanten med slanten” (v 8-10) och de förlorade sönerna (v 11-32). De handlar om hur bortvända kan bli omvända. När de vänder om får de ögonkontakt med Fadern. Psalmen som skall hjälpa oss att sjunga in dagens budskap har nr 231 i vår psalmbok – Oändlig nåd mig Herren gav. Den är skriven av John Newton 1779. Han var slavskeppare, men vände om och blev präst och psalmdiktare.

Söndagens läsningar: Mika 7:18-20, Rom. 5:6-11, Lukas 15:1-7, Psaltaren 119:170-176.

Vill du höra Bengt Pleijel predika, Annika Pleijel läsa text och Bodil Landgren sjunga? Klicka här!
Predikans text: Lukas 15:1-7

Alla tullindrivare och syndare sökte sig till Jesus för att höra honom.

Fariseerna och de skriftlärdade förargade sig och sade: ”Den mannen umgås med syndare och äter med dem.”

Då gav han dem denna liknelse: ”Om någon av er har hundra får och tappar bort ett av dem, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och letar efter det borttappade tills han hittar det? Och när han hittar det, blir han glad och lägger det över axlarna. Och när han kommer hem, samlar han sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, jag har hittat fåret som jag hade förlorat. Jag säger er: på samma sätt blir det större glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig än nittionio rättfärdiga som inte behöver omvända sig.

Vi läser psalm 231 vers 1:

Oändlig nåd mig Herren gav
och än i dag mig ger.
Jag kommit hem, jag vilsen var,
var blind, men nu jag ser.

Den här psalmen – oändlig nåd, på engelska: amazing grace - låter så modern. Men den är 200 år gammal. Den kom till under en av de stora väckelseperioderna i England på 1700-talet. Den är skriven av John Newton, en f.d slavhandlare som blev omvänd. Herren kallade honom att bli präst i den anglikanska kyrkan. Han blev där ett av de största väckelseredskapen på 1700-talet i England. Han kämpade för slaveriets upphävande. Newton beskriver sig själv i psalmen och berättar vad som händer då en människa drabbas av Guds kärlek. Ögonen öppnas. Jag som gått vilsen och var blind och bara snurrar runt omkring mig själv, jag dras in i en oändlig nåd. Jag har kommit hem. Och det som hände på 1700-talet i England kan hända nu på 2000-talet i Sverige. Och det som kan hända nu, beskrivs av Lukas i en händelse på 30-talet i Kafarnaum.

La ni märke till vad som händer i början av vår text. Rena chocken i Kafarnaum! Man skvallrar om det på therepen. Man tisslar om det i gathörnen, man tar upp det både i Rapport och Aktuellt. Kan ni tänka er: Profeten från Nasaret har gått för att äta lunch med dåligt folk.

Utanför lunchrestaurangen ser vi en klunga män med mörka blickar, rynkade pannor och svarta skägg och vi hör hur de säger med allvarliga basröster: Den mannen umgås med syndare och äter med dem. Vad var det nu för konstigt med det?

Det som upprörde och chockade folk var att Jesus åt med dåligt folk. Måltidsgemenskapen betydde mycket mer för dem än för oss. För oss spelar det inte så stor roll vem vi äter med. Huvudsaken är att vi själva får mat. Men i Österlandet såg man mycket djupare. Den man äter med är ens vän. Den man delat ett brödstycke med eller en nypa salt med, kunde man sen inte göra något illa. Jesus var syndares vän. Men han var inte Syndens vän. Han äter med dem för att han älskar dem och för att han vill rädda dem och förändra deras liv. Det står om dessa tullindrivare och syndare att de sökte sig till Jesus för att höra honom. Från andra fick de höra ord av förakt och kritik. De orden låste dem. De blev ännu hårdare. Men från Jesus fick de höra ord som löste dem.

När vi läser detta måste vi ju fråga var vi själva finns i denna text. Finns den fromma surheten hos oss. Hör vi till dem som låser andra. Läser genom ord och blickar och tankar. Eller hör vi till dem, som försöker lösa andra genom att dra dem in i krafffältet omkring Jesus.

Vi kan också fråga: Hör vi till dem som utsätts för den sura kritiken av andra, som bedöms och betygsätts och inte duger. Vi behöver kanske ropa till den helige Ande och be honom på nytt dra oss in i Jesu kärlek, låta Hans ord nå in i oss. Ställa oss bredvid dem som sökte sig till Jesus för att höra honom. Och häpna över hur Himmelen landar i våra egna liv. Låta den oändliga nåden, som jag aldrig förtjänt, ta tag i mig. Mina ögon öppnas. Jag ser, jag anar, förstår hur älskad jag är. Här är en som älskar mig inte sådan jag är - utan trots att jag är sådan jag är. Han vill något med mitt liv. Och det han bl.a vill är det som beskrivs i psalm 231:1 Oändlig nåd ...

Vi läser psalm 231 vers 2:

Guds nåd, jag skälvde inför den,
men sedan gav den ro,
och aldrig var den större än
den dag jag kom till tro.

Lägg märke till det här uttrycket: Guds nåd, jag skälvde inför den... Det kunde hända på 1700-talet då väckelsen svepte fram över England. Det kan hända i Sverige på 2000-talet då Guds kärlek drabbar oss. Guds nåd, jag skälvde inför den. En helig bävan. En syndanöd. (Men idag finns inte så mycket syndanöd, vi kallar det problem). Syndanöd blir det när jag vaknar upp inför den Helige. Jag kommer in i ett ljusflöde. Och jag måste fråga: Hur har jag egentligen levt? Men det som är fantastiskt är, att jag där inte bara ser mig själv. Jag ser Jesus.

Jag skälver när jag ser mig själv. Jag kommer till ro och får frid när jag ser Jesus. Han är den ende som kan klara av smuts och soror och min sura fromhet.

I texten ser vi hur Jesus har nöd för dem, som kommit snett, han har nöd för tullindrivare och syndare. Jesus har nöd för präktigt folk också. I föregående kapitel, kap 14 hos Lukas, berättas det om hur Jesus äter middag med en from riksdagsman. I fortsättningen av detta kapitel 15 finns inte bara den förlorade sonen utan också hans präktige hemmavarande broder, (ni vet, han som liknar oss).

Det svåra med de mycket fromma på den tiden var att de hade fel på både syn och hörsel. De såg inte och insåg inte att de själva också behövde bli räddade. Hur ska de frälsta bli frälsta? Och de hörde inte och förstod inte vad Jesus försökte säga dem. Orden studsade. Nådde inte in. Har du varit med om det? Blind, ser inte, förstår inte att världshistoriens största händelse - Jesu död och uppståndelse - gäller mig. Och det värsta är att om jag inte kan ta emot det blir jag så kall och hård mot dem som misslyckats. Jag har ingen kärlek att ge. Vi måste fråga om vi hör till dem som inte behöver omvända oss. Är vi färdiga, har vi missat helgelse och tappat glädjen i att hitta förändring i våra liv?

Men det underbara med Jesus kärlek är att den inte ger upp. Jesus söker upp också oss. En som var mycket kritisk mot Jesus, var en man som hette Saul. Jesus tog tag i honom. Mötte honom. Detta möte vände upp och ned på Saul. Han började förstå vad nåd är. Han skriver i dagens epistel: Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare (Rom 5:8). Han slänger sin egen duktighet, medaljerna, på sophögen. Det var egentligen bara skräp, som gjorde honom kall och självupptagen. Men något hände med honom och något kan hända med oss, när vi kommer inför den Gud som är både helig, helig, helig och trots det älskar oss.

Vi sjunger Psalm 231 vers 2: Guds nåd, jag skälvde inför den ...

Vi läser psalm 231 vers 3:

Jag kom ur tvivel, mörka djup,
ur vanmakt och ur skam.
Den nåd som bar mig intill
nu skall bära ända fram.

Jesus ger inte upp med oss. Han söker upp oss som vill stå där på avstånd och titta på. Och så börjar han berätta. Först om en som äger 100 får. Denne fårägare upptäcker en dag att antalet inte stämmer. Han räknar och räknar. Efter mycket räknande får han 99 får.

Nu gör denne fårägare något som får andra fårskötare att studsas. Han lämnar de 99 och går ut och söker det hundrade, tills han finner det. Gör en herde så? Kanske inte. Men just så oklokt och oförnuftigt handlar Gud. Sådan är kärleken. Det är alltid svårt att tala förnuft med den som älskar.

Sådan är Jesu kärlek till dig och mig. Och till dem som vi kanske ser ned på och föraktar. Han ger inte upp. Han letar och söker. Han står som Fadern, som väntar och väntar på sin förlorade son och som väntar och väntar på sin hemmavarande son eller dotter. Han väntar inte till dess du, hans son eller dotter, blivit perfekt. Han längtar efter att få ta emot dig, rena dig, befria dig, göra något riktigt av resten av ditt liv.

Fråga: Var finns vi i denna text. Är jag det förlorade fåret som tappat bort mig själv? Hör jag till de 99 som tycker att de inte behöver någon omvändelse eller förändring? Man kan undra hur dessa 99 känner sig? De har tråkigt. Änglarnas glädje hittar inte ned till dem. Änglarna gläder sig bara över den förlorade som kommer tillbaka.

Vi ser Faderns enorma kärlek och längtan efter den som gått förlorad. Men ser ni hans kärlek till de nittionio också? De 99 är ju dem som inte behöver omvända sig. Präktigt folk. Ser ni vad han gör med dem. Med oss? Han lämnar dem i öknen står det. Vad kan de betyda? Kanske det också är en kärlekshandling. Han för oss ut i öknen, låter oss känna på torkan och ensamheten och tråkigheten. Han gör det för att göra oss törstiga. Och få oss att längta efter det friska livet. Han gör det som profeten Hosea uttrycker det, han för oss ut i öknen för att få tala ljuvligt till oss. Hör rösten av en som ropar i öknen. Det är bara i öknens stillhet bortom buller och stress, som vi kan hör hans kärleksviskningar till oss. Om ni vänder om och är stilla blir ni frälsta. Genom stillhet och förtröstan bli ni starka.

Det finns en del i kyrkan idag som känner igen sig i orden om öknen, de känner torkan, tråkigheten i sina liv. De känner det som psalmen talar om tvivel, mörka djup, skam.

Det finns en möjlighet att komma ur detta så att du inifrån kan sjunga v 3. Jag kom ur tvivel, mörka djup ...

Vi läser Psalm 231 vers 4:

Guds löften ger vår längtan svar,
som klippan är hans ord.
Ej bättre sköld och skydd jag har
i himmel och på jord.

Nu ska vi stanna till och göra ett experiment. Försök se dig själv som herden som letar efter de förlorade. Vi ska ha Gud till föredöme, säger Paulus. Vi ska vara så till sinnes som Jesus var. Gud vill att vi ska ha hans hjärta mot andra. Jesu nöd för människor omkring oss. Hans smärta. Hans längtan. Din längtan får svar genom Guds löften. Grip fast om dem. Gud vill att alla ska bli frälsta. Och varje gång någon kommer hem händer det något. Vad då?

Och när han kommer hem, samlar han sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, jag har hittat fåret som jag hade förlorat. Jag säger er: på samma sätt blir det större glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig än över nittionio rättfärdiga som inte behöver omvända sig.

Det blir glädje bland vänner.

De smittas nu ned av den nyfunna glädjen: Gläd er med mig. Den som hittat glädjen i Gud, får dela med sig av den glädjen.

Det blir glädje bland grannar.

Dessa som kanske inte alltid var så generösa och vänliga blir nog lite misstänksamma först. Har han gått och blivit religiös? Men efter ett tag kanske de inte kan låta bli att undra: Dina ögon är fyllda av glädje. Säg, vad har de sett för att få sånt ljus? (Psalm 154:3).

Det blir också glädje i himlen.

Där finns Guds änglar. Heavens angels är engagerade i vad som händer i vår kyrka. De sitter och kikar genom molnen. Vad händer där nere på jorden? Änglarna kanske ofta annars skakar på huvudet, suckar, gråter. Vad egotrippade de är, människorna därnere på jorden. Fattar de inte hur mycket roligare det blir, då man vänder om. Orsaken till att det ibland kan kännas lite tråkigt i kyrkan beror kanske på att ingen vänder om. Men om bara en vänder om bryter jublet löst i änglakören. Och änglarnas glädje är smittosam. Den himmelska glädjen får vår kyrkas murar att vibrera.

Det är mycket som kan hända då Guds folk bryter upp från sina inlåsta positioner och börja komma i rörelse mot den som är ute att leta rätt på dem. Gläd er med mig …

Vi sjunger om detta i psalm 231 vers 4. Guds löften ger vår längtan svar, som klippan är hans ord. Ej bättre sköld och skydd jag har i himmel och på jord.

Du ordbrukare!

I bibelskolans skattkammare hittar du i Nyfikenhetsvandring nr 6 en märklig berättelse om hur en man som var fullständigt nergången, deprimerad, bitter och besviken fick hjälp att hitta helt nya tankar. Men ”detta vill jag tänka på”, sa han. Är du nyfiken på vad han fick för tankar så leta rätt på Nyfikenhetsvandring nr 6.